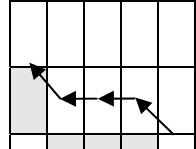

1.

Následující matice 5x4 polí reprezentuje výřez v obrázku. Každé políčko představuje jeden pixel s uvedenou hodnotou. Postupovat lze jen zleva doprava, a to vodorovně, nebo pod úhlem ± 45 stupňů, tj. do políčka s indexem $[i,j]$ se lze dostat z políčka v předchozím sloupci s indexem $[i-1, j-1]$, $[i, j-1]$, $[i+1, j-1]$, kde i =řádkový index a j = sloupcový index.

	$j \rightarrow$				
i	2	12	23	18	
$ $	23	23	6	12	
$ $	20	9	12	10	
v	18	15	11	8	
	16	12	8	7	

Dynamickým programováním nalezněte spojnici levé a pravé strany (touto spojnicí se míní posloupnost políček, jedno políčko na sloupec, začínající ve sloupci s indexem $j=1$ a končící ve sloupci s $j=4$) takovou, že součet hodnot podél ní je minimální.

Jaké mezivýsledky si musíte pamatovat pro jednotlivé sloupce a pro celou tabulku?

Myšlenka řešení:

Představme si, že máme matici M obsahující pouze dva sloupce. Abychom našli uvedenou spojnici, uděláme toto: Probereme postupně všechny prvky ve druhém sloupci a pro každý prvek $M[i,2]$ zaregistrujeme minimum ze tří součtů: $S[i,2] = \min \{M[i-1,1]+M[i,2], M[i,1]+M[i,2], M[i+1,1]+M[i,2]\}$, tedy součtu hodnoty $M[i,2]$ a některého z jeho možných tří předchůdců. Pro toto minimum zaregistrujeme také, pro kterého z předchůdců nastává (např, pomocí hodnot $-1, 0, +1$).

Když toto provedeme, stačí jen projít znova druhý sloupec a najít nejmenší hodnotu součtů $S[i,2]$. Protože je tam zaregistrován i přechůdce, je kompletní (byť krátká) hledaná cesta nyní známa. Podívejte se na následující obrázek. Velká čísla představují původní hodnoty $M[i,j]$, malá čísla představují součty podél nalezených spojnic končících v jednotlivých prvcích druhého sloupce, tj hodnoty $S[i,j]$ (pro zjednodušení případné implementace položíme $S[i,1] = M[i,1]$ pro všechna i). Šedě je podbarveno celkové minimum.

2 2	12 14
23 23	23 25
20 20	9 27
18 18	15 31
16 16	12 28

Nyní si představme, že k tomuto řešení připojíme dále třetí sloupec. Ve druhém sloupci je pro každý jeho prvek známa optimální spojnice, která končí v tomto prvku. Nyní tedy stačí projít třetí sloupec stejně jako jsme poprvé procházeli druhý sloupec a zaregistrovat pokaždé minimum $S[i,3] = \min \{S[i-1,2]+M[i,3], S[i,2]+M[i,3], S[i+1,2]+M[i,3]\}$ a zaregistrovat příslušného předchůdce.

Přidávání dalších (čtvrtého, pátého, atd...) sloupců se řídí stejným pravidlem, takže v dané úloze získáváme následující definitivní obrázek

2 2	12 14	23 37	18 38
23 23	23 25	6 20	12 32
20 20	9 27	12 37	10 30
18 18	15 31	11 38	8 44
16 16	12 28	8 36	7 43

Celkem tedy si pro každý sloupec j musíme pamatovat hodnoty $S[i,j]$ $i=1..5$, a předchůdce každého prvku. Předchůdce můžeme ukládat do další matice P , kde $P[i,j]$ je -1 , 0 nebo $+1$.

2.

Následující matice m reprezentuje výřez v obrázku. Každé políčko představuje jeden pixel s uvedenou hodnotou. Postupovat lze jen zleva doprava, a to vodorovně, nebo pod úhlem ± 45 stupňů, tj. do políčka s indexem $[i, j]$ se lze dostat z políčka v předchozím sloupci s indexem $[i-1, j-1]$, $[i, j-1]$, $[i+1, j-1]$, kde i =řádkový index a j =sloupcový index.

$j \rightarrow$

i	3	12	23	18
	15	23	6	12
	20	9	12	10
v	18	14	19	8
	16	12	8	7

Dynamickým programováním nalezněte spojnici levé a pravé strany (touto spojnici se miní posloupnost políček, jedno políčko na sloupec, začínající ve sloupci s indexem $j=1$ a končící ve sloupci s $j=4$) takovou, že součet absolutních rozdílů hodnot podél cesty je minimální. Rozdílem hodnot podél cesty je např. pro políčko $[i, j]$ hodnota $\text{abs}(m[i, j] - m[i_{\text{prev}}, j-1])$, kde i_{prev} nabývá jedné z hodnot $\{i-1, i, i+1\}$.

Jaké mezivýsledky si musíte pamatovat pro jednotlivé sloupce a pro celou tabulku?

Myšlenka řešení je zcela identická jako v předchozí úloze (v sousedním oddělení). Místo pouhých součtů podél spojnice budeme registrovat součty absolutních hodnot rozdílů, jinak se nezmění vůbec nic.

Matici S tedy budeme počítat ze vztahu:

$$S[i, j] = \min \{ S[i-1, j-1] + \text{abs}(M[i, j] - M[i-1, j-1]), \\ S[i, j-1] + \text{abs}(M[i, j] - M[i, j-1]), \\ S[i+1, j-1] + \text{abs}(M[i, j] - M[i+1, j-1]) \}$$

Výslednou matici tu pro nedostatek času neuvádím, spočtěte si ji jako snadné cvičení.

3.

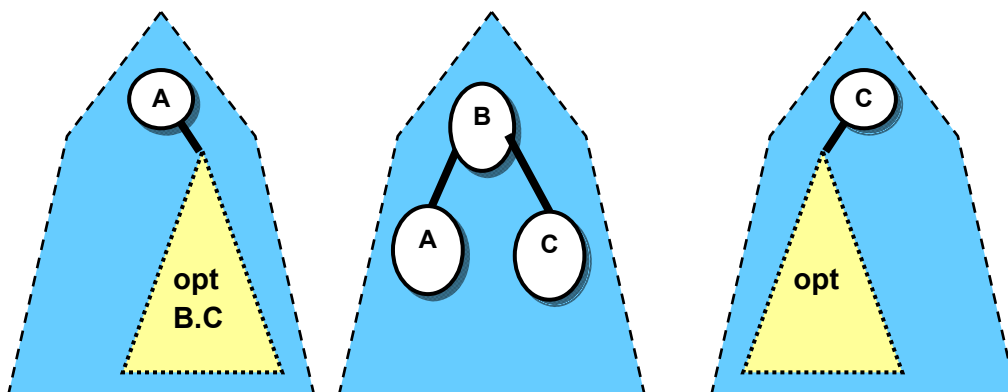
Jsou dány prvky s klíči A-G. Pravděpodobnost dotazu na jednotlivé konkrétní klíče je dána níže uvedenou tabulkou. Metodou **dynamického programování** sestrojte optimální strom z hlediska operace FIND, tj, najděte takový strom, v němž průměrný počet dotazů na hodnotu klíče během jedné operace FIND je nejmenší (Předpokládáme, že obsah stromu se dlouhodobě nemění). Napište, jak vypadá tabulka ohodnocení optimálních podstromů a tabulka jejich kořenů a výsledný strom namalujte.

A: 0.10
B: 0.10
C: 0.25
D: 0.35
E: 0.10
F: 0.05
G: 0.05

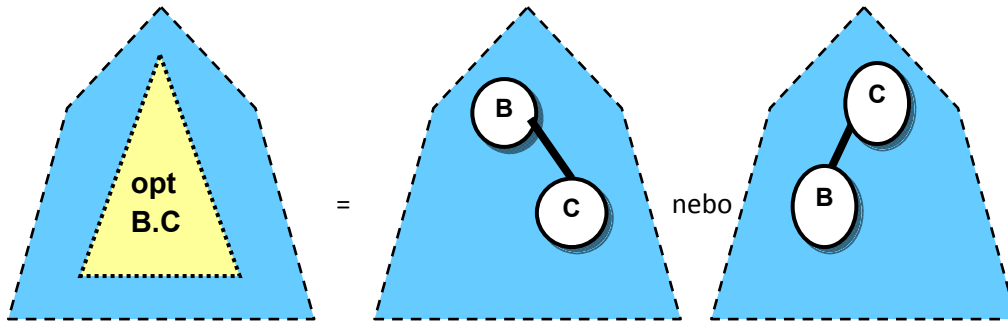
Řešení: Nejlepší je se podívat do přednášky, kde je vše pěkně popsáno a definováno. Zde jen několik „praktických“ poznámek.

Tabulka ohodnocení optimálních podstromů t :

- Má stejný počet řádek, jako je počet uzlů. Řádkový index odpovídá počátečnímu uzlu L z intervalu uzlů $L..R$,
- má o jeden sloupec více, než je uzlů. Sloupcový index odpovídá koncovému uzlu R z intervalu uzlů $L..R$,
- je dobré si uvědomit, že uzly mají pevně dané pořadí (jejich klíče jsou uspořádány)
- má tedy pod diagonálou samé nuly, protože podstrom s $L < R$ nemá smysl,
- vše pod diagonálou chápeme jako prázdný podstrom,
- na diagonále jsou hodnoty „jednouzlových“ podstromů, tedy přímo pravděpodobnost dotazu (1-krát, neboť hloubka je 1. V předchozích přednáškách byla hloubka stromu s jedním uzlem definována jako rovna nule. Uváděním hloubky od jedné vznikl trochu zmatek. Konzistentnější by bylo ponechat hloubku stromu s jedním uzlem rovnu nule a uvádět, že hodnotu pravděpodobnosti dotazu uzlu vynásobíme hloubkou uzlu zvětšenou o 1.),
- Při vyplňování tabulky musíme do políčka o souřadnicích $t[L,R]$ vyzkoušet všechny možné polohy kořene v rámci intervalu $L..R$. Pro $L=A$ a $L=C$ jsou možnosti následující:

Opt B,C znamená optimální podstrom sestávající z uzlů B a C, tj. výsledek předchozího kroku dynamického programování. Je to ten, jehož ohodnocení bylo menší, v našem případě podstrom s kořenem C.

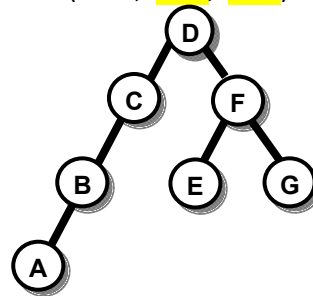
	A	B	C	D	E	F	G	
A	0	0.1	0.3	0.75	1.45	1.75	1.9	2.1
B	0	0	0.1	0.45	1.15	2.03	1.5	1.7
C	0	0		0.25	0.85	1.05	1.2	1.4
D	0	0			0.35	0.55	0.7	0.9
E	0	0				0.1	0.2	0.35
F	0	0					0.05	0.15
G	0	0	0					0.05

	A	B	C	D	E	F	G
A	-	A	AB	C	C	CD	D
B	-	-	B	C	CD	D	D
C	-	-		C	D	D	D
D	-	-			D	D	D
E	-	-			E	E	EFG
F	-	-				F	FG
G	-	-					G

Zažlucená políčka jsou nejednoznačná, protože vyjde stejná hodnota pro více různých kořenů.

Např. hodnota pro podstrom BCD na pozici t[B,D] se vypočítá jako:

$$0.1 + 0.25 + 0.35 + \min(0 + 0.85, 0.1 + 0.35, 0.45 + 0) = 0.7 + \min(0.85, 0.45, 0.45) = 1.15$$

Výsledný strom tedy může vypadat například takto: